ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ директора СПШ № 32 СМР
_____№_____

Освітня програма
Сумської початкової школи № 32
Сумської міської ради
на 2023/2024 навчальний рік
(початковий рівень освіти)

СХВАЛЕНО
Протокол педагогічної ради
СПШ № 32 СМР
_____ № _____
Голова педагогічної ради,
директор СПШ № 32 СМР
_____ Людмила МОСКАЛЕНКО

ЗМІСТ

РОЗДІЛ І. Пояснювальна записка ……..……..3

РОЗДІЛ ІІ. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою…….....6

РОЗДІЛ ІІІ. Загальний обсяг навчального навантаження…….....6

РОЗДІЛ ІV. Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями ……..……20

РОЗДІЛ V. Форми організації освітнього процесу……...……..22

РОЗДІЛ VI. Опис інструментарію оцінювання……24

РОЗДІЛ І

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи (адаптаційно-ігровий) і 3–4 класи (практично-діяльнісний), що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Освітня програма визначає зміст та організацію освітнього процесу, забезпечення умов для інтелектуального, соціального, морального, фізичного розвитку і саморозвитку кожного учня, що реалізуються через оновлення змісту навчальних програм, методики проведення уроку, форм організації освітнього процесу. Школа активно використовує педагогіку партнерства (співробітництва), що ґрунтується на принципах гуманізму й творчого підходу до розвитку особистості. Тому зусилля педагогів направлені на подолання інертності мислення, перехід на якісно новий рівень побудови взаємовідносин між учасниками освітнього процесу. Це завдання реалізовується у спільній діяльності учителя й учнів, учителя й батьків, що передбачає взаєморозуміння, єдність інтересів і прагнень.

Відповідно до Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» педагогічний колектив СПШ № 32 СМР прагне «створити школу, у якій буде приємно навчатись і яка даватиме учням не тільки знання, а й вміння застосовувати їх у житті», оскільки заклад освіти є:

- ❖ школою творчості та креативу для вчителів;
- ❖ школою спокою та розуміння для батьків;
- ❖ школою радості і острівком знань для дітей.

Освітня програма початкової школи закладу освіти спрямована на:

Виконання:

- ❖ Конституції України;

- ❖ Законів України: «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про охорону дитинства»;
- ❖ Національної Програми «Освіта України XXI століття»;
- ❖ Національної доктрини розвитку освіти;
- ❖ Національної Програми «Діти України»;
- ❖ Державного стандарту початкової освіти;
- ❖ Конвенції ООН «Про права дитини».

Реалізацію:

- ❖ сучасної державної політики в освітянській галузі на основі державно-громадської взаємодії з урахуванням сучасних тенденцій розвитку освіти та потреб учасників освітнього процесу;
- ❖ нормативно-правових актів щодо розвитку освітньої галузі.

Створення:

- ❖ належних умов для розвитку доступної та якісної системи освіти школи;
- ❖ умов рівного доступу до освіти;
- ❖ гуманних відносин в закладі освіти;
- ❖ сприятливих умов для підтримки та розвитку обдарованих учнів;
- ❖ належних умов для соціально-психологічнго захисту учасників освітнього процесу;
- ❖ необхідної матеріально-технічної бази;

Забезпечення:

- ❖ стабільного функціонування закладу освіти;
- ❖ розвитку мережі закладу освіти з урахуванням потреб споживачів, суспільних запитів і державних вимог;
- ❖ суттєвого зростання якості освіти;
- ❖ наукового підходу до виховання та соціалізації здобувачів освіти.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- ❖ дитиноцентризму і природовідповідності;
- ❖ узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- ❖ науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- ❖ наступності і перспективності навчання;
- ❖ взаємозв’язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- ❖ логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- ❖ можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- ❖ творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;

- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Освітня програма окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Освітня програма визначає:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою;
- загальний обсяг навчального навантаження на відповідному рівні (циклі) загальної середньої освіти (в годинах), його розподіл між галузями знань та навчальними предметами за роками навчання, послідовність їх вивчення;
- перелік варіантів типових навчальних планів та модельних навчальних програм;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу;
- опис інструментарію оцінювання.

Метою освітньої програми є:

- реалізація предметного і надпредметного змісту навчання, що забезпечує розвиток здібностей дитини, становлення її як повноцінної, соціально активної, конкурентоздатної особистості, яка володіє ключовими компетентностями;
- забезпечення діяльнісної спрямованості навчання, яке передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практичну його спрямованість;
- реалізацію в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків;
- наскрізних ліній, що є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів;
- зосередження педагогічного колективу на цілеспрямованості, системності і єдності діяльності в змісті освіти.

У разі створення епідеміологічної ситуації та необхідність ведення карантинних заходів задля запобігання поширенню вірусних хвороб, забезпечення якісного виконання освітньої програми в 20223-2024 навчальному році, освітній процес може бути організований з використанням технологій дистанційного навчання на корпоративній платформі GoogleClassroom.

РОЗДІЛ ІІ

ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ

Відповідно до Закону України «Про освіту» початкова освіта здобувається, як правило, з шести років.

Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться 5 років і 8 місяців.

Пріоритетами в житті дитини цього віку є формування і розвиток базових особистісних якостей: спостережливості, допитливості, довільності поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та інше. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку, а тривалість здобуття ними початкової освіти може бути подовжена з доповненням освітньої програми корекційно-розвитковим складником.

РОЗДІЛ ІІІ

ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

Загальний обсяг навчального навантаження на рік у закладі І ступеня відповідає вимогам, визначеним у Державному стандарті початкової освіти та становить 3495 годин: у 1-му класі 805 годин, у 2-му класі – 875 годин, у 3-му класі – 910 годин, у 4-му класі – 910 годин.

Навчальний план розроблено з урахуванням основних вимог Конституції України, на виконання:

- Закону України «Про освіту»,
- Закону України «Про повну загальну середню освіту»,
- Державного стандарту початкової загальної освіти у редакції, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688,
- Концепції «Нова українська школа», схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»,
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2017 р. № 903-р «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» (зі змінами),
- Указу Президента України № 195 від 25.05.2020 «Про національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі»,
- наказу МОН України від 29 квітня 2020 року № 574 «Про затвердження Типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів і STEM-лабораторій».
- наказу МОН України від 12.08.2022 № 743-22 «Про типові освітні та навчальні програми для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти»,
- наказу МОН України від 03.02.2021 №140 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 02 листопада 2016 року №1319 та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України»,
- Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4-х класів закладів загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 №813,
- Порядку створення груп подовженого дня у державних і комунальних закладах загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН України від 25.06.2018 №677,

- наказу МОН України від 20.02.2002 №128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх навчальних шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах»,
- Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН України від 12.01.2016 №8 , наказу МОН України від 10.02.2021 № 160 «Про внесення змін до деяких наказів Міністерства освіти і науки України», наказу МОН України від 15.02.2023 № 165 «Про внесення зміни до Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти»
- Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 №1115,
- Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.08.2011 №872 зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 09.08.2017 №588,
- листа МОН України від 07.04.2021 №1/9-188 «Щодо освітніх програм»,
- листів МОН України від 01.02.2018 №1/9-74 «Щодо застосування державної мови в освітній галузі», від 17.09.2019 №1/9-581 «Про застосування державної мови в освітньому процесі»,
- листа МОН України від 18.05.2018 №1/9-322 «Роз'яснення щодо порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах в умовах повної або часткової інтеграції різних освітніх галузей, можливість якої передбачена Державним стандартом початкової освіти»,
- наказу управління освіти і науки Сумської міської ради № 160 від 08.06.23 року «Про підготовку закладів освіти до роботи у 2023/2024 навчальному році»;
- наказу управління освіти і науки Сумської міської ради від 03.03.2023 № 60 «Про підготовку теплових господарств закладів загальної середньої дошкільної, позашкільної та професійно-технічної освіти м. Суми, що підпорядковуються управлінню освіти і науки Сумської міської ради»
- листа МОН № 1/6267-22 від 10.06.22 року «Про деякі питання національно-патріотичного виховання в закладах освіти України»;
- Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОЗ України від 25.09.2020 №2205;
- Статуту закладу.

За Статутом Сумська початкова школа № 32 Сумської міської ради є комунальною неприбутковою установою, яка забезпечує здобуття початкової загальної середньої та дошкільної освіти. Проектна потужність закладу освіти (початкова школа та дошкільний підрозділ) - 320 місць.

Заклад здійснює освітній процес українською мовою за денною формою навчання. При необхідності може організувати здобуття освіти за іншими формами навчання, згідно чинного законодавства.

Відповідно до Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України 21 лютого 2018 р. № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688), наприкінці навчального року (протягом п'яти днів у 1 і 2 класах або десяти днів у 3 і 4 класах) проводиться навчально-пізнавальна, пошуково-дослідницька практика, яка передбачає активну діяльність учнів у школі та поза її межами, реалізацію проектів, екологічних акцій, екскурсій тощо.

Навчальні екскурсії (в тому числі онлайн-екскурсії) за рішенням педагогічної ради від 21.06.2023 (протокол № 6) організовуються упродовж навчального року за календарним планом учителя з метою формування в учнів уміння спостерігати за навколишнім світом, сприяння розвитку наукового мислення, інтересу до вивченого матеріалу, ознайомлення з культурно-суспільним надбанням нашого народу та людства, національними традиціями.

З початку повномасштабного військового вторгнення Росії в Україну чимала кількість українських дітей покинули її територію. Незалежно від місця, де вони перебувають, Україна гарантує таким дітям навчання у формі, незабороненій чинним законодавством. У СПШ № 32 СМР дітям, які перебувають за кордоном, за рішенням батьків гарантовано поєднання навчання в закладі освіти країни перебування за очною формою і в СПШ № 32 СМР за однією із форм навчання, передбачених законодавством, а саме: із застосуванням технологій дистанційного навчання, сімейною (домашньою) чи екстернатною формою здобуття освіти.

У разі виникнення непередбачуваної ситуації навчання учнів буде здійснюватися з використанням технологій дистанційного навчання згідно з Положенням про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 року №1115, відповідно до навчального плану та розкладу.

Відповідно до Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти та Статуту СПШ № 32 СМР заклад навчається в одну зміну за п'ятиденним робочим тижнем.

Відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» освітній процес у закладі освіти організовується в межах навчального року, що розпочинається у День знань - 1 вересня.

Відповідно до безпекової ситуації у червні місяці на базі закладу організовує роботу пришкільний табір.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою.

У 2023/2024 навчальному році у закладі функціонує 4 класи, в яких буде навчатися 123 учні (орієнтовно).

У закладі освіти функціонує (орієнтовно) 1 група продовженого дня, за державний кошт, для учнів 1 класу з режимом роботи з 12:00 до 18:00 (очна та змішана форма навчання). У разі здійснення освітнього процесу в дистанційній формі навчання діяльність ГПД відбувається згідно затвердженого розкладу.

Заняття розпочинаються о 8 годині. Навчальний день у 1-4 класах за рішенням педагогічної ради (протокол № 6 від 21.06.2023) розпочинається ранковими зустрічами, метою яких є створення психологічно комфортної атмосфери в класному колективі та формування в учнів мотивації до навчальної діяльності.

Згідно зі ст. 9 закону України «Про освіту» для здобувачів освіти 1-4-х класів організовуються очна (денна), індивідуальна (сімейна, педагогічний патронаж) форми навчання. Відповідно до безпекової ситуації (воєнний стан, епідемія тощо) навчання учнів здійснюється з використанням технологій дистанційного навчання відповідно до Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 №1115, навчального плану та розкладу.

Відповідно до ст. 17 Закону України «Про повну загальну середню освіту», Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07 грудня 2018 року №1369, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 січня 2019 року за №8/32979, для здобувачів освіти 4 класу проводиться державна підсумкова атестація за графіком визначеним МОН України.

Прийом дітей до 1 класу Сумської початкової школи № 32 СМР здійснюється відповідно до Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН України від 16.04.2018 №367.

Тривалість навчальних занять у 1-х класах становить 35 хв., у 2-4-х класах – 40 хв. Тривалість перерв між навчальними заняттями відповідає вимогам Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОЗ України від 25.09.2020 №2205.

Режим дня в закладі освіти підпорядкований створенню оптимальних умов для здійснення успішної освітньої діяльності. Розклад уроків складається з урахуванням динаміки працездатності учнів протягом дня, тижня, семестру, чергування видів діяльності і раціонального розподілу навчального навантаження.

Гранично допустиме навчальне навантаження здобувачів освіти встановлено відповідно до вимог Закону України «Про повну загальну середню освіту», з урахуванням вимог Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОЗ України від 25.09.2020 №2205. Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження.

Навчальний план школи І ступеня складено за Типовими навчальними планами, затвердженими Міністерством освіти і науки України та погоджено на педагогічній раді (протокол від 14.06.2021 р. № 7).

Класи	Програма	Типовий навчальний план
1	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р.Б.	Типовий навчальний план для 1-2 класів початкової школи з українською мовою навчання (наказ МОН України 12.08.2022 № 743-22)
2	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р.Б.	Типовий навчальний план для 1-2 класів початкової школи з українською мовою навчання (наказ МОН України 12.08.2022 № 743-22)
3	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р.Б.	Типовий навчальний план для 3-4 класів початкової школи з українською мовою навчання (наказ МОН України 12.08.2022 № 743-22)
4	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р.Б.	Типовий навчальний план для 3-4 класів початкової школи з українською мовою навчання (наказ МОН України 12.08.2022 № 743-22)

У 2023/2024 навчальному році 1-4-ті класи працюють за Державним стандартом початкової загальної освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 №87, новими програмами, концепцією «Нова українська школа».

У 1-4 класах, які здобувають освіту за типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Шияна Р.Б. освітні галузі представлені наступним чином:
«Мовно-літературна», «Математична», «Природнича», «Інформатична», «Соціальна та здоров'язбережувальна», «Громадянська та історична», «Мистецька», «Фізкультурна».

Вивчення української мови у 1-4-х класах передбачає розподіл годин програмового матеріалу між предметом «Українська мова» та інтегрованим курсом «Я досліджую світ», відповідно до якого 5 годин на тиждень використовується на вивчення української мови як окремого предмета, 2 години на тиждень включені до інтегрованого курсу «Я досліджую світ».

У 1-4-х класах вивчається іноземна мова – англійська. Навчальний предмет «Іноземна мова» забезпечує виконання завдань мовно-літературної

освітньої галузі, що стосується іншомовної освіти, на його вивчення виділено у 1 класі – 2 години, у 2-4 класах – 3 години.

В організації роботи над програмою освітньої галузі «Математична» передбачено: вивчення окремого навчального предмета «Математика» (3 години на тиждень у 1-2 класах, 4 години на тиждень у 3-4 класах); включення програмового змісту з математики (1 година на тиждень у 1-4 класах) в інтегрований курс «Я досліджую світ».

На вивчення інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у 1-4-х класах на тиждень виділено на мовно-літературну освітню галузь – 2 години, на математичну освітню галузь – 1 година, на природничу освітню галузь – 2 години, на технологічну освітню галузь – 1 година, на соціальну та здоров'язбережувальну, громадянську та історичну освітні галузі – по 0,5 години.

Навчальний предмет «Інформатика» у 2-4 класах забезпечує виконання завдань інформатичної освітньої галузі і не передбачає інтегрування в інші освітні галузі. На його вивчення виділено 1 годину на тиждень. Предмет «Інформатика» проводиться у кабінеті інформатики, який забезпечено необхідною комп'ютерною технікою, мережею Інтернет та програмами. У класному журналі на цей предмет відводиться окрема сторінка з назвою «Інформатика».

Мистецька освітня галузь у 1-4 класах реалізується через окремі предмети: образотворче мистецтво та музичне мистецтво (по 1 годині на тиждень).

Освітня галузь «Фізкультурна» у 1-4 класах буде реалізована через окремі предмети: «Фізична культура» (2 години на тиждень) та «Хореографія (1 година на тиждень).

Поділ класів на групи сплановано відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 №128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за №229/6517 (зі змінами).

У 1,2 та 4-х класах для поділу на групи для вивчення української мови підлягає 5 годин.

Поділу на групи для вивчення англійської мови підлягають: 1 клас – 2 години; 2, 4 класи - 3 години.

Поділу на групи для вивчення інформатики у 2-4-х класах підлягає 1 година.

Ураховуючи індивідуальні освітні потреби здобувачів освіти, рішенням педагогічної ради (протокол № 6 від 21.06.2023 року) конкретизовано варіативну складову навчального плану.

У 2023/2024 навчальному році години варіативної складової передбачено на збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової, а саме на вивчення предмету Математика в 1-4 класах.

Клас	Предмет	Кількість годин
1	Математика	1
2	Математика	1
3	Математика	1
4	Математика	1

При розподілі годин варіативного складника навчального плану враховано гранично допустиме навантаження на одного учня відповідно до вимог Закону України «Про загальну середню освіту», санітарно-гігієнічних норм. Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження, що передбачено постановою Кабінету Міністрів України від 20.04.2011 № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти».

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти у 1-4-х класах здійснюється відповідно до Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4-х класів закладів загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 №813, на основі рівноправної взаємодії всіх учасників освітнього процесу, спрямованої на формування суб'єктної позиції учнів через активне залучення їх до самооцінювання, взаємооцінювання та прийняття рішень щодо подальшої навчальної діяльності. Оцінювання особистісних надбань учнів у 1-4-х класах виражається вербальною оцінкою. Оцінювання об'єктивних результатів навчання учнів у 1-2-х класах виражається вербальною оцінкою, у 3-4-х класах на підставі рішення педагогічної ради (протокол №6 від 21.06.2022року) – рівневою оцінкою. Облік результатів оцінювання фіксується у Свідоцтві досягнень.

Обсяг завдань для самопідготовки в позанавчальний час визначається згідно з Санітарним регламентом для закладів загальної середньої освіти, затвердженим наказом МОЗ України від 25.09.2020 №2205. Учням 1-2-х класів не рекомендуються обов'язкові завдання для самопідготовки у позанавчальний час. У 3-4-х класах обсяг завдань для самопідготовки в позанавчальний час з усіх предметів має бути таким, щоб витрати часу на їх виконання не перевищували години визначені санітарним решламентом.

Навчання здійснюється за підручниками, що за результатами конкурсного відбору отримали гриф «Рекомендовано для використання в закладах загальної середньої освіти». (Лист МОН № 1/9-404 від 09.08.21 року «Про переліки навчальної літератури та навчальних програм, рекомендовани Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2021/2022 навчальному році»

У закладі функціонує (орієнтовно) 2 групи подовженого дня для учнів початкових класів (створено за бажанням та заявами їх батьків або осіб, які їх замінюють), з загальною кількістю здобувачів освіти (орієнтовно) – 60. Роботу груп подовженого дня організовано відповідно до Порядку створення груп подовженого дня у державних і комунальних закладах загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 25.06.2018 року № 677.

З урахуванням воєнного стану в Україні, місцевих особливостей за погодженням з відповідними місцевими органами управління освітою можуть змінюватись структура навчального року та графік канікул.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я. Провідні види діяльності дітей старшого дошкільного віку (спілкування, гра, рухова, пізнавальна, господарсько-побутова, художньо-естетична) зберігаються і змістовно збагачуються у молодшому шкільному віці. Це дозволяє здійснити поступовий перехід до навчання як нового провідного виду діяльності у перший (адаптаційно-ігровий) період початкової освіти.

РОЗПОДІЛ ГОДИН ВАРІАТИВНОЇ СКЛАДОВОЇ

- додаткові години на вивчення окремих предметів інваріантної складової:

Клас	Предмет	Кількість годин
1	Математика	1
2	Математика	1
3	Математика	1
4	Математика	1

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

для 1-х класів з українською мовою навчання
за Типовою освітньою програмою,
розробленою під керівництвом Шияна Р.Б.
(наказ Міністерства освіти і науки від 12.08.2022 № 743-22)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		1 клас	
Інваріантний складник			
Мовно-літературна	Українська мова (Навчання грамоти)	5	
Іншомовна	Іноземна мова (Англійська)	2	
Математична	Математика	3	
Мовно-літературна, математична, природнича, технологічна, інформативна, соціальна і здоров'язбережувальна громадянська та історична	Я досліджую світ:	7	
	Українська мова		2
	Математика		1
	Природознавство		2
	Дизайн і технології		1
	Соціальна і здоров'язбережна		0,5
	Громадянська та історична		0,5
Інформативна	Інформатика		-
Мистецька	Мистецтво:музичне мистецтво	1	
	Мистецтво: образотворче мистецтво	1	
Фізкультурна	Фізична культура	2	
	Хореографія	1	
Усього:		**19+3**	
Варіативний складник			
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової :Математика		1	
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		20	
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної та варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		23	

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

для 2-х класів з українською мовою навчання
за Типовою освітньою програмою,
розробленою під керівництвом Шияна Р.Б.
(наказ Міністерства освіти і науки від 12.08.2022 № 743-22)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		2 клас	
Інваріантний складник			
Мовно-літературна	Українська мова Читання	5	
Іншомовна	Іноземна мова (Англійська)	3	
Математична	Математика	3	
Мовно-літературна, Математична, Природнича, Технологічна, Соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична,	Я досліджую світ:	7	
	Українська мова		2
	Математика		1
	Природознавство		2
	Дизайн і технології		1
	Соціальна і здоров'язбережувальна		0,5
	громадянська та історична		0,5
Інформативна	Інформатика	1	
Мистецька	Мистецтво:музичне мистецтво	1	
	Мистецтво:образотворче мистецтво	1	
Фізкультурна	Фізична культура	2	
	Хореографія	1	
Усього:		21+3	
Варіативний складник			
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової :Математика		1	
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		22	

Сумарна кількість навчальних годин інваріантної та варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	25

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

для 3-х класів з українською мовою навчання
за Типовою освітньою програмою,
розробленою під керівництвом Шияна Р.Б.
(наказ Міністерства освіти і науки від 12.08.2022 № 743-22)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		3 клас	
Інваріантний складник			
Мовно-літературна	Українська мова Читання	5	
Іншомовна	Іноземна мова (Англійська)	3	
Математична	Математика	4	
Мовно-літературна, Математична, Природнича, Технологічна, Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична	Я досліджую світ:	7	
	Українська мова		2
	Математика		1
	Природознавство		2
	Дизайн і технології		1
	Соціальна і здоровязбережувальна		0,5
	Громадянська та історична		0,5
Інформативна	Інформатика	1	
Мистецька	Мистецтво:музичне мистецтво	1	
	Мистецтво:образотворче мистецтво	1	
Фізкультурна	Фізична культура	2	
	Хореографія	1	
Усього:		22+3	
Варіативний складник			
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової:Математика		1	
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		23	

Сумарна кількість навчальних годин інваріантної та варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	26

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

для 4-х класів з українською мовою навчання
за Типовою освітньою програмою,
розробленою під керівництвом Шияна Р.Б.
(наказ Міністерства освіти і науки від 12.08.2022 № 743-22)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		4 клас	
Інваріантний складник			
Мовно-літературна	Українська мова Читання	5	
Іншомовна	Іноземна мова (Англійська)	3	
Математична	Математика	4	
Мовно-літературна, Математична, Природнича, Технологічна, Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична	Я досліджую світ:	7	
	Українська мова		2
	Математика		1
	Природознавство		2
	Дизайн і технології		1
	Соціальна і здоров'язбережувальна		0,5
	Громадянська та історична		0,5
Інформативна	Інформатика	1	
Мистецька	Мистецтво:музичне мистецтво	1	
	Мистецтво:образотворче мистецтво	1	
Фізкультурна	Фізична культура	2	
	Хореографія	1	
Усього:		22+3	
Варіативний складник			
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової: Математика		1	

Гранично допустиме навчальне навантаження на учня	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної та варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	26

РОЗДІЛ IV
ОПИС ОЧІКУВАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМИ ГАЛУЗЯМИ

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі (загальні та обов'язкові результати навчання).

Загальні результати навчання представлені описом складників ключових і предметних компетентностей, якими має володіти здобувач початкової освіти, та окреслюють кінцевий результат.

Обов'язкові результати навчання показують, які складники ключових і предметних компетентностей мають бути сформованими у здобувачів освіти на кінець кожного циклу навчання.

Очікувані результати навчання для учнів 1- 4 класів окреслено у типовій освітній програмі для закладів загальної середньої освіти, розробленій під керівництвом Р.Шияна.

Освітня програма має потенціал для формування у здобувачів таких **ключових компетентностей:**

- вільне володіння державною мовою,
- здатність спілкуватися іноземними мовами,
- математична компетентність,
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій,
- інноваційність,
- екологічна компетентність,
- інформаційно-комунікаційна компетентність,
- навчання впродовж життя,
- громадянські та соціальні компетентності,
- культурна компетентність,
- підприємливість та фінансова грамотність.

Ґрунтуючись на компетентнісному підході до навчання, освітні програми передбачають активне конструювання знань та формування умінь, уявлень здобувачів освіти через досвід практичної діяльності, що забезпечує формування в учнів ключових компетентностей, зазначених у ст.12 Закону України «Про освіту»:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати й тлумачити поняття, думки, почуття, факти та погляди (через слухання, говоріння, читання, письмо, застосування

мультимедійних засобів), а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися іноземними мовами, що передбачає уміння належно розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею усно і письмово у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов’язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей,

що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння, як читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Тому доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в життєві ситуації.

РОЗДІЛ V

ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Початкова школа закладу освіти здійснює освітній процес за такими формами:

- інституційна(очна) – в класних кімнатах, предметних кабінетах;

- навчання з використанням дистанційних технологій (на період надзвичайних ситуацій та/або карантинних обмежень);
- індивідуальна (сімейна/домашня освіта, екстернатна, педагогічний патронаж) згідно чинного законодавства.

Основною формою організації освітнього процесу є урок. Також формами організації освітньої діяльності (під час навчальних занять) можуть бути:

- екскурсії,
- віртуальні подорожі,
- уроки-семінари,
- конференції,
- форуми,
- брифінги,
- вистави,
- спектаклі,
- квести,
- флешмоби,
- аукціони,
- батли,
- інтерактивні уроки,
- інтегровані уроки,
- відео уроки,
- онлайн уроки,
- прес конференції,
- захист проектів,
- ділові ігри,
- практичні заняття, тощо.

Методи навчання:

- дослідницькі,
- інформаційні,
- мистецькі проекти,
- сюжетно-рольові ігри,
- інсценізації,
- моделювання,
- ситуаційні вправи,
- екскурсії (реальні/віртуальні),
- дитяче волонтерство тощо.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Крім різних форм обов'язкових навчальних занять, у закладі можуть проводитися індивідуальні, групові, факультативні та інші позакласні заняття та заходи, що спрямовані на задоволення освітніх інтересів учнів та на розвиток їх творчих здібностей, нахилів і обдарувань.

Соціальні перетворення в українському суспільстві, епідемічна ситуація щодо Covid-19 докорінно змінили пріоритети в галузі освіти. Школа потребує впровадження різних форм здобуття освіти, нових нетрадиційних ідей, теорій, що відповідали б оптимальному розвитку дитини, ефективному формуванню компетентностей здобувачів освіти, сучасним потребам людства.

Через несприятливу безпекову ситуацію в Україні у 2023-2024 навчальному році можливе запровадження освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання згідно з Положенням про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 року № 1115. Педагоги здійснюють освітній процес за допомогою технологій дистанційного навчання у синхронному та асинхронному режимах з використанням платформи Google Classroom, месенджера Viber, електронної пошти в асинхронному режимі та відеоінструменти Meet та ZOOM для проведення навчальних занять у синхронному режимі.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

РОЗДІЛ VI

ОПИС ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ

Освітня програма початкової освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом. Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання у початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню, у 3-4 – формувальному та підсумковому (рівневому) оцінюванню. Рівнева оцінка визначає рівень результату. А самі рівні позначають літерами:

П — «початковий»,

С — «середній»,

Д — «достатній»,

В — «високий».

Оцінювання в закладі І ступеня здійснюється з метою створення сприятливих умов для розвитку талантів і здібностей здобувачів освіти, формування компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей та потреб учнів, а також визначення ступеня якості освітнього процесу та шляхів підвищення його ефективності.

Основними функціями оцінювання результатів навчання здобувачів початкової освіти є: формувальна, діагностувальна, мотиваційно-стимулювальна, розвивальна, орієнтувальна, коригувальна, прогностична, констатувальна, виховна. Відповідно до мети оцінювання пріоритетними є формувальна та діагностувальна функції оцінювання.

Об'єктами оцінювання здобувачів освіти закладу І ступеня є результати навчання учнів, у тому числі процес їх досягнення. Навчальні досягнення учнів 1-4-х класів підлягають формувальному і підсумковому оцінюванню.

Формувальне оцінювання, метою якого є відстеження особистісного розвитку учнів й ходу опановування ними навчального досвіду як основи компетентності та побудову індивідуальної освітньої траєкторії особистості, є невід'ємним складником освітнього процесу та здійснюється постійно. Формувальне оцінювання передбачає організацію учителем діяльності учнів щодо усвідомлення ними цілей та очікуваних результатів навчання, способів їх досягнення та визначення подальших навчальних дій щодо покращення досягнень за результатами зворотного зв'язку.

Застосування формувального оцінювання уможливлює розв'язання таких освітніх завдань: підтримання бажання вчитися та прагнути максимально можливих результатів; сприяння оптимальному темпу здобуття освіти учнів; формування в учнів упевненості у собі, усвідомлення своїх сильних сторін; формування в учнів рефлексивного ставлення до власних помилок і розуміння їх як невід'ємних етапів на шляху досягнення успіху; забезпечення постійного зворотного зв'язку щодо сприйняття та розуміння учнями навчального матеріалу; здійснення діагностування особистісного розвитку та навчальних досягнень учнів на кожному з етапів навчання.

Об’єктами формувального оцінювання є: процес навчання учнів, результат їх навчальної діяльності на певному етапі навчання.

Провідна роль у формувальному оцінюванні належить критеріям, за якими воно здійснюється. Критерії оцінювання визначаються вчителем (із

поступовим залученням до цього процесу учнів) відповідно до кожного виду роботи та виду діяльності учнів.

Орієнтирами для визначення критеріїв формувального оцінювання є вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей учнів початкової школи, визначені Державним стандартом початкової освіти до певного циклу навчання (1-2 класи та 3-4 класи), і очікувані результати, зазначені в освітній програмі закладу.

Формувальне оцінювання здійснюється шляхом: педагогічного спостереження учителя за навчальною та іншими видами діяльності учнів; аналізу учнівських портфоліо, попередніх навчальних досягнень учнів, результатів діагностувальних робіт; самооцінювання та взаємооцінювання результатів діяльності учнів; оцінювання особистісного розвитку та соціалізації учнів їхніми батьками; застосування прийомів отримання зворотного зв'язку щодо сприйняття та розуміння учнями навчального матеріалу («Рефлексійне коло», «Світлофор», «Плюс - мінус», «Кошик ідей» тощо).

У початкових класах учителі дотримуються алгоритму діяльності під час організації формувального оцінювання та використовують інструментарій формувального оцінювання, що запропоновано у Методичних рекомендаціях щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 року №813. Відповідно до Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, результати оцінювання особистісних надбань учнів у 1-4-х класах та об’єктивних результатів навчання здобувачів освіти 1-2-х класів виражаються вербальною оцінкою. Формулювання оцінювальних суджень, визначення рівня результату навчання здійснюється на основі Орієнтовної рамки оцінювання результатів навчання учнів 1-4-х класів закладів загальної середньої освіти.

Метою підсумкового оцінювання є співвіднесення навчальних досягнень учнів з обов'язковими/очікуваними результатами навчання, визначеними Державним стандартом/освітньою програмою. Об'єктом підсумкового оцінювання є результати навчання здобувачів освіти закладу І ступеня за рік. Під час підсумкового оцінювання зіставляються навчальні досягнення учнів з очікуваними результатами навчання, визначеними в освітній програмі закладу, з урахуванням Орієнтовної рамки оцінювання. Основою для підсумкового оцінювання результатів за рік є: результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання, зафіксовані на носіях зворотнього зв’язку з батьками, спостереження вчителя в процесі формувального оцінювання. Результати підсумкового оцінювання фіксуються в Класному журналі та свідоцтвах досягнень.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними

освітньою програмою. Підсумкове оцінювання за рік з предметів вивчення таких освітніх галузей, як «Технологічна», «Інформатична», «Мистецька» і «Фізкультурна» здійснюються шляхом узагальнення даних, отриманих під час формувального оцінювання, з урахуванням динаміки формування результату навчання.

Орієнтирами для оцінювання навчальних досягнень учнів (формувального і підсумкового) є очікувані результати навчання, об'єднані за галузями відповідно до обов'язкових результатів навчання Державного стандарту початкової освіти.

Очікувані результати навчання слід використовувати для:

- встановлення цілей уроку, окремих видів діяльності учнів, вправ тощо;
- постійного спостереження за навчальним поступом учня/учениці з боку вчителів, батьків і самих учнів;
- поточного, зокрема й формувального, оцінювання;
- підсумкового оцінювання (для другого циклу навчання).

Спостереження за навчальним поступом учнів та оцінювання цього поступу розпочинається з перших днів навчання дитини у школі і триває постійно. Невід'ємною частиною цього процесу є формування здатності учнів самостійно оцінювати свій поступ.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

По закінченню школи І ступеня учням видається свідоцтво про здобуття початкової освіти.